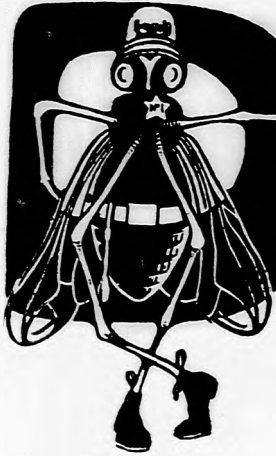

VOL. 19. ÉV.

No. 8. szám

DETROIT, MICH.

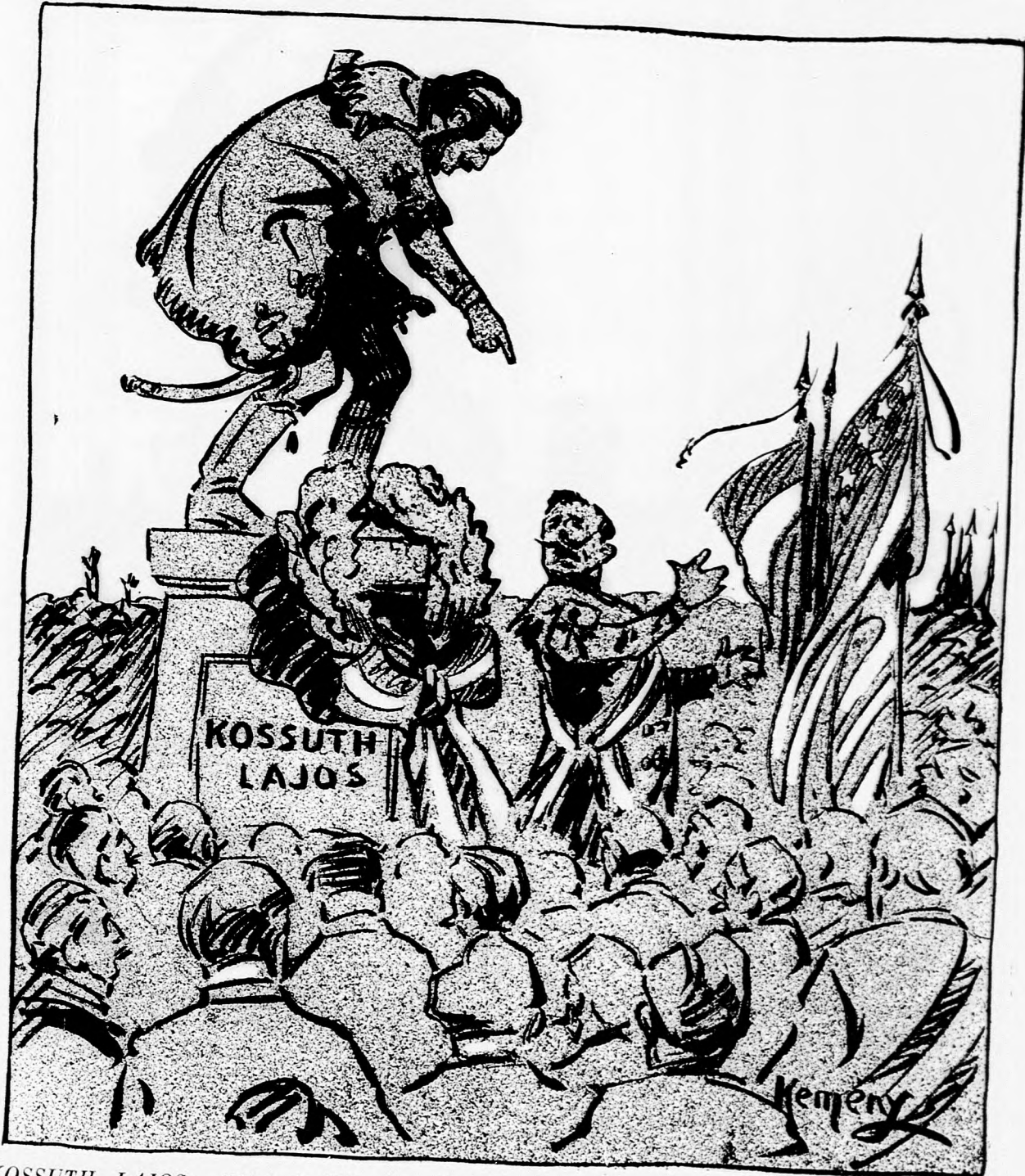

DONGÓ

Published and distributed under permit (No. 425), authorized by the Act of October 8, 1917, on file at the Post Office of Detroit, Mich. — By order of the President, A. S. Burlison, Postmaster General.

Chas. Felek
Let 21 dec 15
508 W. 14th St.

április 15

KOSSUTH LAJOS: "Fiaim! Akiknek a Habsburgok kellenének, azok ne szónokoljanak előttem!"

VEGYES HIREK

Budapesti hir szerint Habsburg Károly azért akart visszatérni, mert meghallotta, hogy József főherceg fia, József Ferenc főherceg jegyet fog váltani egy olasz hercegnővel. Károly azt hitte, hogy gyorsan kell eszelekednie, nehogy a fiatal főherceg kerüljön a trónra. Szóval nem áll az, hogy "egyik holló nem vájja ki a másik holló szemét."

Egyik amerikai magyar újságban olvassuk a következőket:

"Károly ex-király felesége, Zita, a ki pármái hercegnő volt és a kinek az ereiben olasz vér eseregded, elárulta a magyar katonák hadállását a Piave folyónál és ezért 200,000 szinmagyar katonára pusztult el. És most néhány gyalázatos, nemzetrontó gazember ennek a női bestiának hasonló lelkű férjét akarja a magyar trónra esempészni."

Hát ezt nem igen engedte volna kinyomatni a budapesti cenzor, aki még azt is kitörli, hogy "Talpa magyar!"

A bridgeporti Rákóczi-egylet legutóbbi gyűlésén elfogadta a következő határozati javaslatot:

"Mondja ki a gyűlés, hogy tekintettel a mostanában történt magyarországi eseményekre, határozottan tiltakozik az ellen, hogy Magyarország nyakára ismét Habsburg-házból származó királyt ültessenek."

Amerikában vannak még kurucok.

Habsburg Károly így üzent a magyaroknak:

"Visszatértem Magyarországra szent földjére mert képtelen voltam hazámtól távol élni."

Milyen szent lett most a Habsburgok előtt a magyar föld!

Harding elnököt az a kitüntetés érte, hogy kihallgatáson fogadott egy magyar újságost. Ez a Harding egyszer még igazán sokra vihette.

Csak azért!

*Virág itt csak azért nyiljon,
Aranykalász azért ringjon,
Szerelmes csókos ajkon
Üdvöt a csók azért adjon...
Nádfödeles kicsi házban,
Kuriában, palotában,
Bölcső itt csak azért rengjen,
Nóta, pohár azért csengjen —
Csak azért!...*

Aki magyar, tudja: mért?

*Hünek szivet azért tárjunk,
Hütlent azért sujtson átkunk!
Azért forrjon szivünk vágya
Azért esdjen imádsága...
Az agyunkba, a markunkba
Azért égjen kemény munka.
Azért álljon készen kardunk
Azért éljünk, azért haljunk!
Csak azért!...*

Az Isten is tudja: mért?

Verhovaysták figyelmébe!

A Verhovay Segély Egylet lapunk jelen számában közlése az az szavazó-lapot, amelynek alapján a fizetési rendszert állapítják meg az egyesület tagjai. **A Verhovay Segély Egylet** a legnagyobb amerikai magyar egyesület, amelynek sok minden téren példát kell mutatnia az amerikai magyarságnak. Az egyleti tagok tehát jól gondolják meg a dolgot és úgy szavazzanak, amint azt az egyesület érdeke megkívánja. Szerintünk nagyon ajánlatos lenne, ha a clevelandi konvención megszavazott fizetési skálát fogadnák el a tagok. Ezen skála szerint például, ha valaki 50 éves és belépett az egyletbe 20 év előtt 30 éves korában, tehát az a 30 éves kornak megfelelő összeget fizeti haláláig — no meg ehhez jön még 65c, 15c, 15c, 5c — \$1.00, melyért kap heti \$7.00 betegsegélyt, stb. Mindenesetre úgy szavazzon minden jó tag, amint azt a tagok legjobb érdeke és az egyesület jövője megkívánja.

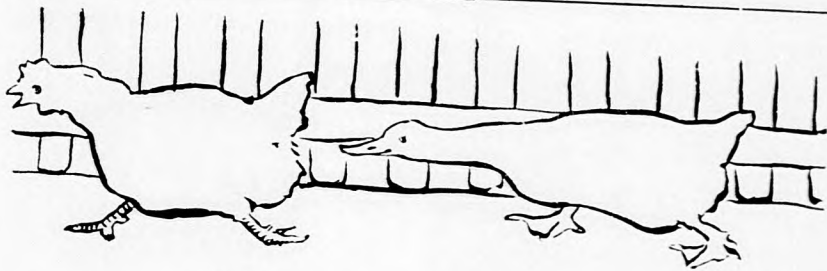
Detroiti krónika

MINAPÁBAN elkerülközt Detroitba egy magyar származású amerikai katona, akit évek során át jól ismertek a detroiti magyarok. A vitéz ur most Washingtonban teljesít szolgálatot és kedve szottyant, hogy átrándul Detroitba, meglátogatja a régi ismerősöket és megkérdezi őket, hogy miként érzik magukat ebben a "száraz" világban.

A vitéz ur régi kenyerese a jólismert, tréfás kedvű Czap Gyurinak, aki meg is vendéglátta a katonát magyarul. Közben elfogyott a vitéz ur apró pénze és el akarta adni a fényképező gépét, amit a vállán hordott egy takaros bőrtokban. Egyik helyen a vitéz ur kirándult holmi esillagvizsgálásra s ezalatt Czap Gyuri kivette a tokból a fényképező gépet és egy takaros téglát dugott a helyébe.

Később Vitéz vendéglős felé kerültek, ahol a vitéz ur lelépett a kocsiról és benézett Vitézhez, hogy majd neki adja el a fényképező gépet. Vitéz vendéglős hajlandó is volt a vásárra, de előbb látni akarta a portékát. A katona ur erre kinyitotta a bőrtokot és kihuzta belőle a téglát, amittől majd kővé vált ijedtében. Rögtön rohant kifelé és nekitámadt a kocsiban ülő Czap Gyurinak, aki majd megpukkadt a nevetéstől és előkotorászta az ülés alul a fényképező gépet.

A katona ur erre kijelentette, hogy csak egyszer lehetett őt becsapni, ezután majd vigyáz magára. De a sors könyvében más volt megírva. Volt a vitéznél egy finom, drága hegedű, amit a magáénak vallott. Ezt a hegedűt buszokodás előtt Czap Gyuri kivette a tokból és helyébe tett egy ócska rossz hegedűt egy cédula kíséretében, amelyre csak ennyi volt írva: "Már megint be vagy csapva."

Mikszáth anekdoták

BUKÁS A JÉGEN.

T. asszony elesett a jégen, még pedig olyan módon, hogy a szép lábikrákból többet lehetett látni, mint amennyit a férjén kívül másnak joga lenne.

W. gavallér odaugrik és siet fölemelni a szép, de hiu asszonyt.

— Mit gondol uram — kérde a szép nő halkán és szemérmesen — látták?

W. jelentőségteljesen hunyorít a szemével.

— Legyen nyugodt asszonyom, látták.

AZ ARANY KALODA.

A Sz-i család egyik nem régi őse országbíró volt. Hatalmas, módos család most is majd mindenik tagja; de ha vagyont szerezhetnek is az ősök az unokák számára, az észet nem lehet rátestálni senkire. Azt még a király se adhat.

Igy lőn, hogy a nagy országbíró egyik unokája bizony együgyű ember s főleg rettentően hiszékeny és kapzsi, amit az ismerősök szeretnek a maguk mulatságára felhasználni.

— Hallod-e, Pista!..... — mondjuk neki egyszer. — téged megcsaltak ám a testvéreid.

— Engem? Hogy engem? Olyan nincs! Ki merne egy Sz-t megcsalni.

— Nohát, én nem tudom..... hanem rebesgetni hallottam. Ha nem igaz, annál jobb! Válgék egészségedre, ha kikaptad annak idején részedet az aranykalodából.

— Ohó! Hüüm! Miféle kalodát mondasz? — kérdezi Pista ur összeráncolt homlokkal.

— Hát az aranykalodát!

— Miféle aranykalodát?

— Ami az országbíróknak szokott lenni.

— Az országbíróknak? — lihegő tátott orrlyukkal és kidülledt szemekkel.

— Nos, igen! Azt csak tudod, hogy minden falusi bírónak kalodája volt azelőtt, persze fából.....

— Ühüm..... persze, persze.... Hát hogyan tudnám? Mondjad csak kérlek tovább.

— Ejnye, de nehéz fejű vagy! Nos, a falusi bírónak fából volt a kalodája, de az országbíróé aranyból kellett, hogy legyen....

Pista szemei felcsillogtak a dühtől, de csak egy percig, a következőben már elérzékenyülve borult barátja nyakába.

— Áldjon meg az Isten..... látom, hogy jóakaróm vagy pajtás..... Hidd el, magamtól sohse jöttem volna rá!

.....S azóta folyik a per fórumról-fórumra az eltagadott aranykaloda és járulécai iránt.

VIZVÁRI GYULA,

akit már nem látunk többé gyalog.

Vizvári Gyula derék színészünk e napokban fejezte be Keszthelyen vendégszerelését, hol öt darabban lépett fel.

Jutalomjátéka alkalmával többféle emlékekkel lepték meg.

De legjobban azon ámúlt el, midőn egy lelkes tisztelője így szólott hozzá:

— Én pedig, ha megengedi, két sárga csikóval szolgálok Önnek!

— Köszönöm — mondá Vizvári kissé elpirulva, mert nem szereti, ha pénzt adnak neki — de nem érdemeltem meg s talán nem is illik.....

— Semmi szabódás, uram, már el is hoztam őket.

— Igen? — jegyzé meg gunyosan a nagy komikus, szemhéját felfordítva.

— Nos, nem nézi meg őket?

— Mind egyformák a kis hamisak.... Mind egy ménesből valók.

— Ezek a saját nevelésem!

— Micsoda? — csodálkozik a színész — az ur csinálta volna őket?

— Uram! Kiméljen meg az ilyen esetlen tréfáktól, vagy különben.

— Boesánat uram! De nem értem, hogy ön miért haragudott meg. Hiszen ha nem állam-pénzverdéből valók, mint ön mondja, hanem a saját nevelései, mi egyébre értelemzem ezt józan ésszel akkor?

— Hahaha! — kacagott fel a műpártoló jóízűen — kezdem érteni a dolgot.

— Hogyan? Most meg már én nem értem.

— Hahaha. Kedves Vizvári ur! Ön persze azt hitte, hogy én két sárga csikót, két körmöci aranyat hoztam Önnek prezentbe.

— Nos?

— Ezer ördög! Csak nem fogom önt

pénzzel megajándékozni. Az nekünk magyaroknak nincs. Én két valóságos eleven sárga lovat hoztam önnek. Nézze meg kérem..... ott künn nyeritene az udvaron.

Vizvári meglepetve kiszaladt s a legszebb két paripát látta ott felhámozva csengő-bongó szerszámokkal.

— Hol lakik itt közel egy könyvnyomdász? — rikkantott fel a színész örvendezve.

— Minek az? — kérdeék tőle.

— Tyüh, gyorsan ide vele. Hadd nyomassak azonnal vizitkártyákat, hogy "Vizvári Gyula művész és lótulajdonos".

Este, midőn leült a vacsorához, eszébe jutván a mai prezent, az ott ácsorgó kellnernek, mikor az azt kérdezte tőle: "Mit parancsol?" — egész entuziazmussal, de szórakozottan odakiáltá:

— Hozzon nekem zabot!

A BARÁTSÁG.

A népszínház Tihanyijával történt, hogy egy pár barátjával utazott Bécsbe. Utközben ferblibe bonyolódtak, mely váltakozó szerencsével folyt egy darabig, mig nem Tihanyi egészen elnyerte az egyik utitársnak Szopkó Jánosnak (gondolom így hívják), az uti pénzét. Egy garas nélkül szállt ki szegény ördög a bécsi indóházban.

— Mit fog ez már most csinálni itt Bécsben? sopánkodék az egyik utitárs. — Van valamije?

— Nincs annak a világon semmije — szolt Tihanyi nagy páthosszal — csak az üres zsebe és az én barátságom.

A malac

A miszisz megkívánta a fohagymás kolbászt. Vettek is egy malackát, melynek lábait biztonság okáért a kemencéhez kötötték és úgy akarták leszurni. De a kés rövid volt és csak a szalonáját hasította vele a hentes, aki végül is sakter módjára elmetszette a malac nyakát. A miszisz úgy megjijedt, hogy a vért se fogta föl és csak aludtan szedte fel a földről.

Ha nincs étvágya,
Ha nincs rendes széke,
Ha fáj a feje,
Ha rossz a gyomra, a világhírű

"SURE" PILULA

kikurálja.

50 CENT ÉS 25 CENT BOXJA.

Ha az ottani patikában vagy storeban nem kapja, küldjön be 25 vagy 50 centet bélyegben és akkor elküldjük címére.

THE ATLANTIC SUPPLY CO.
361 EAST FEDERAL STREET,
YOUNGSTOWN, OHIO.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET

SZAVAZÓ-LAP.

Az 1921 Március 14-én és következő napjain tartott Felügyelőbizottság és központi tisztikar együttes gyűlése az alanti javaslatokat tagszavazásra bocsátja. Kéretnek a tagok, hogy az alant feltett javaslatokra akaratuknak — a körülírt szavazási szabályok pontos betartásával — adjanak kifejezést.

SZAVAZÁSI SZABÁLYOK

Minden egyes jelenlevő tag kap egy szavazó-lapot a melyen minden egyes kérdésre a feltüntetett kockában szavazatát kereszt (X) jellel adja le. A kereszt jelzések írhatók úgy tintával mint ironnal. A szavazó-lapokon a törlések és vakarások mellőzendők, mivel az ilyen szavazó-lapok figyelembe nem vehetők és érvénytelenek.

A betegsegélyekre és a hivatalos lapra vonatkozó javaslatoknál azon nők akik csak a biztosítási osztályba tartoznak, nem szavazhatnak.

	Igen	Nem
1. Akarja-e, hogy a haláleseti segélyeknél a New York állam által követelt korszerinti skála legyen fizetve, csakis \$1000.00 dollár életbiztosításra?	☐	☐
2. Akarja-e, hogy a haláleseti segélyeknél a Clevelandi Conveció által elfogadott korszerinti skála legyen fizetve, csakis \$1000.00 dollár életbiztosításra?	☐	☐
3. Akarja-e, hogy a Youngstown és New Brunswicki értekezleten javasolt \$1.10 centes egységes díjfizetés legyen fizetve, csakis \$1000.00 dollár életbiztosításra?	☐	☐
4. Akarja-e, hogy a heti betegsegély \$9.00 legyen, havonkénti \$1.15 cent fizetése ellenében, ezenkívül a tag fizetni tartozik 15 centet ügykezelési alapra és 5 centet hivatalos lapra, valamint az elfogadott haláleseti díjakat is.	☐	☐
5. Akarja-e, hogy a heti betegsegély \$7.00 legyen, havonkénti 80 cent fizetése ellenében, ezenkívül a tag fizetni tartozik havonként 15 centet ügykezelési alapra és 5 centet hivatalos lapra, valamint az elfogadott haláleseti díjakat is.	☐	☐
6. Akarja-e, hogy a heti betegsegély \$6.00 legyen, havonkénti 70 cent fizetése ellenében, ezenkívül a tag fizetni tartozik havonként 15 centet ügykezelési alapra és 5 centet hivatalos lapra, valamint az elfogadott haláleseti díjakat is.	☐	☐
7. Kivánja-e hogy a központi pénztár félveenkint a fiókok létszáma alapján tagonként 10 centet a FIÓKOKNAK vissza térítsen olyan értelemben mint azt a körlevél előírja?	☐	☐
8. Akarja-e, hogy a beállásdíjak — az egységes díjfizetés elfogadása esetén — a körlevélben feltüntetett összegre módosíttassanak. (Korszerinti fizetés elfogadása esetén, minden új tag egyformán \$3.00 dollárt fizet.)	☐	☐
9. Kivánja-e, hogy a hivatalos lap (Verhovayak Lapja) havonként kétszer jelenjen meg?	☐	☐
10. Akarja-e, hogy az Ifjúsági Osztály alapszabályának egyes pontjai — a körlevélben kitüntetett módon — megváltoztattassanak?	☐	☐

A leadott szavazó-lapok a fiók irattárában egy évig megőrzendők!

KRÓNIKÁS ADOMÁK

RADIKÁLIS KURA.

BEKICS Gusztáv nagy elragadtatással nyilatkozott egy ízben Hieronymi Károly kereskedelmi miniszterről a folyosón:

— Micsoda sokoldalúság, mennyi tudás! Nincs az a szakkérdés, a melyet ne ismerne. Nincs az a tárca, a melynek ügykörében ne volna otthon. Most kereskedelmi miniszter, de ugy ismeri tárcája minden közgazdasági vonatkozását, az agrikulturnális kérdéseket, hogy az embert ezek a széleskörű ismeretek bámulatba ejtik. Azelőtt mint belügyminiszter is csodálatosképpen állta meg a helyét.

Márkus Miksa szerkesztő erre Hieronymi belügyminisztersége idejéből föllevenített egy érdekes esetet.

— Hieronymi volt tudvalevőleg az, — ugymond — a ki mint belügyminiszter megszüntette Budapesten a kolerajárványt. A kolera már a végét járta akkor. De még mindig merült fel egy-két eset. Hetek multak el, de végkép kiirtani ezt a szörnyű járványt nem lehetett. Ha ma nem volt egyetlenegy beteg, holnap újra akadt egy. És ez így ment folytonosan. Hieronyminek feltűnt ez a különös dolog.

— No, majd megszüntetem én a kolérát! — mondotta egy napon.

És kiment a barakkórházba. Ott feküdt az egyik ágyon az a bizonyos kolera-beteg, a melyből mindig akadt egy.

— Hát ez a beteg? — kérdezte a miniszter az orvosoktól.

— Ez, kegyelmes uram!

— No hát, — fordult a miniszter a kolera-beteghez — most egy-kettő, keljen föl, szedje össze a cókókját és menjen innen. Meg ne lássam többé itt!

A kolera-beteg pedig sietve felkelt és távozott. És ezzel vége is volt a kolerának.

— Hogy-hogy, hát nem volt beteg az az ember?

— Dehogyan is volt. De tudni kell, hogy a barakkórházba kirendelt orvosok rendkívül magas napidíjakat kaptak, a míg a kolera tartott.

A CSALHATATLANSÁG.

Arról folyt a szó egy folyosói csoportban, hogy állásának disze mennyire kötelezi az embert. A diskurzus folyamán Benedek János, a függetlenségi Kossuthpárt poéta képviselője a következő furcsa kérdést vetette föl:

— Tegyük fel, hogy X. Pius, az új pápa, szenvedélyes kaláber-játékos. Mit szólna hozzá Róma népe, ha egy napon a népszerű pápa betérne egy kávéházba és nekiülne alsózni?

Vázsonyi Vilmos diadalmasan vágta ki a feleletet:

— Azt mondaná róla, hogy demokrata!

A kérdésben azonban eloszlottak a vélemények, míg Lukács Gyula rejtélyes mosollyal jegyezte meg:

— Annyi bizonyos, hogy ha a pápának kedve támadna kártyázni, sok fővárosi társaság körbe nem engednék be.

— Mért?

— Mert..... csalhatatlan!

TALLIÁN ÉS A RUTHÉN.

Tallián Béla földmívelésügyi miniszterrel történt meg felvidéki tanulmányútja alatt. Egy községben a miniszter megszólított egy ruthént:

— No, hogy megy a sora, barátom?

— Hát csak menne valahogy, ha nem is jól.

— Talán nagy családjá van?

— Az nincs, csak egy feleségem van. Új asszony, csak a mult hónapban kötöttem be a fejét.

— És talán pazarló a menyecske?

— Azt nem! — felelte a ruthén a fejét vakarva. — Csak minden nap mosakodik.

A HEKATOMBA.

A választások réme kísértett a folyosón. Elhatározott dologként beszéltek, hogy Tisza gróf megejtí a választásokat.

Egy kormánypárti honatyát, a ki éppen séggel nem érezte magát erősen a kerületében, nagyon levert a közeli választások híre. Egyik ellenzéki társa, a kivel naponta vaskos gorombaságokat sztoktak ki-

cserélni megsejtette a kormánypárti törvényhozó bánatának okát és kötekedve kérdezte meg:

— Hát megint kitalált a principálisod valamit! Örülsz neki?

A kormánypárti honatyá bosszusan támadt rá a csipkedő ellenzékire:

— Elhallgass, mert rögtön valami gorombaságot vágok a fejedhez!

— No, a mi a gorombaságot illeti, — felelte kacagva az ellenzéki, — abból nekem raktáron van. Ismered a Pithagoras tantételének történetét? Mikor Pithagoras híres tantételét kitalálta, örömeiben hekatombát, azaz száz ökröt áldozott fel Zeusznak. És azóta is, valahányszor a földön kitalálnak valamit, az ökrök reszketnek.

A LESZAVAZTATOTT TÓTOK.

Egy felsővidéki választókerületben történt ez a választási história, a melyből a kortesek okulást nyerhetnek. Időközi választáson történt a dolog, télen. A jelöltek voltak: egy Kossuth-párti és egy néppárti. A tótok a néppártra akartak szavazni.

A választás napján egy közeli faluból már kora hajnalban fölkerekedett a tótság, hogy leszavazzon a néppárti jelöltre. Miután a szavazást a messzebb eső faluk választóival kezdték, a szomszédságból való derék tótok késő délutánig fagyoskodtak a szabad ég alatt. Nagyon szerettek volna már szavazni a jámborok, hogy hazaszabaduljanak. De hiába, várniok kellett.

Mikor már a tótok elkeseredése tetőpontra hágott, egy kaputos ember jött hozzájuk. A Kossuth-párti főkortes volt, a tótok azonban nem ismerték.

— Hej, atyafiak, kire vártok? — kérdezte a főkortes a tótoktól.

— Szavazni szeretnénk! — volt a felelet.

— Csak ez a baj? Hiszen éppen ezért jöttem. Én szedem össze a szavazatokat. No csak mondjátok be sorra a neveket és azt, hogy kire szavaztok.

A kortes elővett egy ívet és várt. A tótok pedig boldogan mondták be neveiket és a néppárti jelölt nevét. Leszavaztak mind egy szálíg a néppárti jelöltre — a Kossuth-párti kortesnél.

Mikor pedig vége volt a furcsa szavazásnak, a kortes kegyesen intett nekik:

— No, most már nyugodtan hazamehetnek!

És a jámbor tótok visszamentek a falujokba.

DR. L. H. HERBERT

volt ezredorvos

2225 W. JEFFERSON AVENUE

Detroit, Mich.

MUFFOL MISKA

főburdos szavaltai

MAHÓNAP már csakugyan nem marad más hátra, mind hogy megházasoggyon a zember. A misziszek igen dugdosik a dohányt oszt mondok ebbe a szük világba valami pénzes özvegy misziszt muszaj bekontyozni, mer több nap, mint kóbász.

A trentoni bodik meg öntözködni lyártak még pedig trakkon oszt hogy a zegyik görlit nem találták otthon, hát igen mérgesek vótak oszt megitták a tejjelt, aki a porcsen vót. De hogy azutég elmentek a bodik a bálba, hát kinevették őket a görlik, mer mindegyik bodinak tejszeles vót a zóra hegye. Meg is fogatták a bodik, hogy nem nyalnak több tejjelt.

A nilesi görli meg igen fájlalta a derekát oszt törkís fürdőt orderolt neki a szvit-hártya, aki ugyan macérozott, amikor benyitott egy másik görli oszt azóta igen komendálék ott a törkís fürdőt.

Stánhapon meg igen mulattak a zegyik háznál husvét másodnapján. Oszty ugy beszettek a ködmönlébül, hogy a miszisz a misztere előtt a főburdos ölébe ült. Oszty hogy ezér rászólt a miszterre a zöccse, hát mind a hárman nekiestek, de ki is huszták a lutrit órájtosan. A miszisz panaszt tett a klájerné, de ugyan megjárta, merhogy ő fizette meg a nóta árát.

De nem szavazok már többet, merhogy zödülnek a bokrok, hát mondok el kék menni ibóját szedni, merhogy ugy síncs más öröm ebbe a görbe világba.

VIDÉKI KRÓNIKA

KENTUCKY államban a híres neves Lynch-en lagzira készültek egy magyar háznál és nyakrafőre gyilkolták a tyukokat. Az örömanya töltött tyukot is akart sütni s az egyik ügyeskedő bodi szívesen ajánlotta magát arra, hogy ő majd felfujja a töltésre szánt tyukot. Hát sikerült is neki, még pedig olyan alaposan, hogy a leölt tyuk szépségesen megtojt neki. Azóta a lynchi misziszek ugyan invitálják a bodit, hogy fujja fel a tyukjaikat.

Racine-ben az egyik magyar egyletnél nagy volt a kavarodás. Egyik tagtestvér ugyanis levelet irt az egyletnek, amely levélben azt mondotta, hogy az egyleti tagok nem birkák, hanem 20-ik századbeli civilizált emberek. A levelet felolvasták a gyűlésen és a tagok egy része ugy vélekedett, hogy a levélíró kérjen boesánatot, mert ők nem 20-ik századbeli civilizált emberek. A levélíró erre fölállt és ünnepélyesen kijelentette, hogy boesánatot kér a nagy tévedésért.

Chicagoban mulatságra készültek az egyik egyletnél s hogy nagyobb legyen a parádé, malacot is vettek. Beletették a malacot egy narancsos ládába és ugy vitték "otomobilon". A malac azonban megunt a dicsőséget és leugrott. Lett erre nagy riadalom, futottak utána a bizottsági tagok és egyikük el is kapta a malac farkát, csakhogy a bodiban sok volt a ködmönlé és így elszaladt a malac. Szerenesére megállította egy rendőr a szökevényt és nagy könnyörgésre visszakapták a bodik, de megfogadták szentül, hogy többé nem vesznek malacot a mulatságra.

A detroiti bodik elmentek Sándor és József napokat köszönteni, de mire a rigmusra került volna a

sor, a bodik ugy beszedegettek, hogy az egymás fülébe mondogatták a rigmust még pedig ugy, hogy némelyik az orvos kezére került. A nagy köszöntés vége díjbirkózás lett és ugy lekaparták egymás kérépéről a bőrt a bodik, hogy a misziszeknek kellett őket tisztára mosni.

Libát vett a whitmansi miszter és pedig azért, hogy kiülje a tojásokat. El is vitte a javasasszonyhoz megvizsgálás végett s az volt a vélemény, hogy a liba tojó. Ráültették a tojásokra, de nem akart ülni s ezért odakötözte a miszter, de még így se ment a dolog. Végül azután kiderült, hogy a miszter gunár libával akarta kiköltetni a tojásokat. Azóta nem tanácsos előtte libáról diskurálni.

A cantoni lagziból kimaradt násznagy valahogyan belenyugodott a tévedés folytán származott kimaradásba, de két bodi összehorgolt azon, hogy ki volt oka a tévedésnek. Amerikai módon intézték el a nézeteltérést az utcán és olyan esődületet okoztak, hogy még a villamos is megállott. A nóta vége az lett, hogy az egyik bodi válla kilépett a helyéből, a másik bodinak pedig két ujja ficamodott ki. Cantonban most ha valaki olyan dologba avatkozik, amihez vajmi kevés a köze, azt mondják neki: "ne vakard ott, ahol nem viszket!"

TANÁCSOT ORVOSSÁGOT

a legjobbbat

Dr. VARGA JÁNOS

óhazai gyógyszerész adja

1299—2nd Ave. (68-ik St.)

NEW YORK.

A KIRÁLYKÉRDÉS

MAGYARORSZÁCON – a királykérdés izgatja az embereket. Habsburg Károly kiruccanása alaposan felizgatta a kedélyeket. Az ugynevezett "történelmi osztály" kevés kivétellel örült Habsburg Károly megjelenésének és úgy akarja feltüntetni a dolgot, hogy maga a magyar nép is kitárt karokkal várja a Habsburgokat. Hogy miként gondolkoznak a földturo magyarok, annak igazolására közöljük az alábbi levelet, amit a Dongó egyik derék előfizetője írt afölött való elkéserevésében, hogy visszatérnek Magyarországra a Habsburgok. Ugy közöljük a levelet, amint azt megírta Borbás Géza.

"Nagy megdöbbenéssel olvastam a "Szabadság" mai számából, hogy Habsburg Károly Magyarországon van. A hír rövid, de elég a kétségbeeséshez ez is; hát csak ugyan király még pedig a legnagyobb elenségből való király kell a magyarnak? Habsburg!? hej "bomlásnak indult hajdan erős Magyar!"

Istenem! hány igaz magyar lesz még e mián földönfutó, öngyilkos, rab és kivégezve. Hiába ömlött a Rákóczi rongyos kurucái vére, hiába volt nekünk Kossuthunk, hiába volt Petőfink, hiába volt Károlyi Mihályunk, mind annyi erős, apostolai a magyar függetlenségnek; visszavitték, visszaviszik nemzetünk átkát; a Habsburgokat akkor, amikor már megszabadult tőlük a magyar nép.

Kedves Szerkesztő Ur! Öntől kérdelem most már: mi leszünk? Lehet-e még segíteni az amerikai magyarnak valamit? Meg tudná-e ezt az amerikai magyar sajtó a magyarság közreműködésével akadályozni? Ha igen, legyünk rajta, hogy ne maradjunk a föld utolsó nemzete. A legnagyobb szegénytől mentjük meg hazánkat s a nemzetünket. Hisz örökké azt hangoztattuk évszázadokon át, hogy szabadság szerető nép lakik azon a földön, hat mivel mentjük ezután majd magunkat a nagyvilág előtt, ha újra szolgál országunk lesz hazánk? Ledönthetik már a Rákóczi emléket, le dönthetik a Kossuth, Petőfi és egyéb szabadság-szobrokat; mert megtagadta az igazság önmagát. A magyar nép kores élehetlenné fajult, bátvány kell: Habsburg!

Eddig ha távol a szülőföldtől is, de büszkén vallottam magam magyarnak, re-

mélve a jobb idők, a magyar nemzet öntudatra ébredésében, s most mindennek vége, most újra elmondhatjuk, hogy a hazánkból szolgálk országa lett.

Szegény földműves ember volt minden ösöm önmagam is a földet turtam, bár nem sok jutott rám, mert többen voltunk gyermekek, mint földünk, vagy vagyonunk, de ha nélkülözve is soha sem zugalódtunk, és rajtam kívül dehogya adta volna rá a fejét valamelyik fivérem, hogy elhagyja a hazát. És én is mennyit, de mennyit megkeseredtem ebben a jó és hatalmas országban, ahol mindent feltalálunk, amiről amott még álmodni se mertem volna. Itt tanultam meg szeretni igazán a szülőföldemet, és hányszor beszéltem ezt számtalan hazánkfiaival, hogy mennyire jó sorsa lehetne ott hon is a magyarnak, ha oly vezérei volnának a kormányzásban, mint Amerikának. Hisz megvan a mi földünk áldea minden természet adta kincsessel, de nincs, aki azt a mi népünk hasznára s az ország felvirágoztatására tudná használni.

A grófok, a papság, a hivatalnokok mind újra vágynak a régi hatalom és fényezés után, amit csak királyi talpnyalás után érhetnek el. A nép éhezik, a nép nyomorog, az ország koldus, a tönk szélén, s feldarabolva, de ez mind mellékes, csak király kell! Ez a jó, mert akkor újra felhangzik Ő felsége a Király nevében, majd megtanulsz kesztyűbe dudálni magyar.

S ha már tényleg király bolondja a nép, hát válasszon legalább okos embert s magyar embert királynak, aki tudja is az országát kormányozni. És a nép boldogulását előtudja teremteni. Ki ér most többet: Habsburg Károly, vagy Hegedüs Lóránt? És hány ily Hegedüs Lórántunk volna, ha az átkos pártoskodás és önzés megszűnne s helyette az elismerés pálmáját adnák oda az igazi kormányzásra érdemes embernek.

Kedves Szerkesztő ur! én nem bánom, bármint fog fájni a szívem s lelkem, de nem fogom a gyermekeim előtt sem soha emlegetni, hogy magyar voltam, hogy ők magyarok volnának soha, hogy ha Habsburg lesz a magyarok Királya. S ne gondolja se Ön, se senki más, hogy talán csak magam érezek így. Én tudom, hogy ezer és ezer hazámfia hasonlóképen érez; mert csalatkoztunk eddig minden jó reményünkben. Csalatkoztunk a magyar nemzet leg-

nagyobb államférjában Apponyi Albert grófban is, mert király kell neki is; érte volt Svájcban, térdet hajtott neki, hazahívta ő és vele együtt a kétségbeesett udvarilakájok és nekünk nincs senki barátunk.

Hazuról millió számra jönnek a kolduló levelek, de otthon mégis király kell, millió és millió koronákba kerülő költséggel tartott király s hozzá Habsburg!

Kedves Szerkesztő ur! Remélem megbocsát, hogy elkéserevésben levelemmel háborgatom, de sok sokunknak a nevében írtam, úgy érzem. Nem tudtam rá más alkalmas csillapító szert, mint hogy elmondjam Önnek, mint egyetlen amerikai írónak, aki megfogja érteni méltó felháborodásunkat és fájdalunkat.

A Washingtoni tiltakozásnál is ott voltam, ha még a király kergetésre kell menem, Istenem mennyire el birnék menni még gyalog is, pedig már a 40 évet jóval felül haladtam.

Kedves Szerkesztő uram! Szervezze meg a tábor, gyerünk királyt kergetni! A hazánk hír és a magyar beesület!"

Stone, Ky.

öszinte híve

BORBÁS GÉZA.

Tel. Princeton 2584-R.

DR. MAJOROS JÁNOS

MAGYAR FOGORVOS

8820 Buckeye Road, Cleveland, Ohio

Rendelő órák: Hétköznap délelőtt 9-től este 8 óráig. — Vasárnap 2—5 óráig

Nuga-Tone

Az egyedüli orvosság, mely valaha segített rajtam, mondja Mr. Molliar

Philadelphia, Pa.
"Mellékelve küldök \$5.00-t 6 üveg Nuga-Tone szerért. Tudomásukra akarom adni, hogy mily csodálatos eredményt hozott nekem az Önök nagyszerű Nuga-Tone szere. Ez nemcsak akkor használt a mikor beszédtem, hanem azóta állandóan igen jól érzem magam. Fogadják leghálásabb köszönetemet öszinte szívből és imádkozni fogok, hogy még számos más beteg is segíthessenek Önök. Sok más orvosságot próbáltam már, de minden eredmény nélkül. Egyedül csakis a Nuga-Tone segített rajtam."
JOS. MOLLAR.

A Nuga-Tone felszerkenti és erősíti az egész szervezetet, ez egy csodálatos orvosság gyenge, ideges, levert férfiak és nők részére. Ez új életet ad a máj és beleknek, feleleveníti a veséket, kiűzi a mérges anyagokat, megszünteti a szeleket és felbűfögést, rossz szagú leheletet és bevont nyelvet. Nagyszerű étvágyat, jó emésztést, csillapított idegeket és nyugodt felfrissítő alvást ad Önnek.

Minden üveg Nuga-Tone EGY TELJES HÓNAPI KEZELÉSRE ELEGENDŐ ORVOSÁGOT tartalmaz, melynek ára \$1.00. Vegyen egy üveggel még ma bármelyik jobb patikában, szedje ezt 20 napig és ha nem volna teljesen megelégedve az eredménnyel, a patikáros készleggel vissza adja Önnek a pénzt. Ha nem tudná ezt megszerezni az ottani patikában, küldjön nekünk \$1.00-t és fog tőlünk kapni egy teljes hónapra elegendő szavatolt orvosságot, bértmentve. NATIONAL LABORATORY, 537 So. Dearborn St., Chicago, Ill.

DONGÓ

Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztő: KEMÉNY GYÖRGY
Rajzoló: KEMÉNY JÁNOS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Amerikában egy évre	\$3.00
4 hónapra	\$1.00
3 hónapra	\$2.00
Magyarországra egy évre	\$3.50

A DONGÓ CIME:

1060—25th Street, Detroit, Mich.

DONGÓ

HUNGARIAN COMIC PAPER
PUBLISHED SEMI-MONTHLY
Editor: GEORGE KEMÉNY.

Entered as second-class matter July 15th,
1916 at the Post Office at Detroit, Mich.,
under the Act, of March 3, 1897.

VIGYÁZÓ JÁNOS

MEGFIGYELÉSEI

HABSBURG Károly eljátszotta kis játékait. Amikor kissé rendbe jött a magyar nemzet, a "drága hazájáért élő és haló" Habsburg Károly föl akarta forgatni a rendet, egymás ellen akarta uszítani a magyarokat. A magyar nemzetgyűlés kigazdapárti tagjainak köszönhető, hogy a magyar nemzet megszabadult a fenyegető veszedelemtől és Habsburg Károly elhagyta Magyarországot, amelyért a dicsőséges Habsburg Károly saját kijelentése szerint kész meghalni, de amikor kilátása volt egy kis meghalásra, akkor úgy elszökött, akárcsak a patkányok a sülyedő hajóról.

Jólesik látnunk, hogy a lojális talpnyalók mellett nagy többségben vannak a gerinces ma-

gyarok és pedig azok, akik a magyar nép millióinak vágyait juttatják szóhoz. Kovács J. István, nemzetgyűlési képviselő a napokban hatalmas cikket irt, amelyben azt javasolja, hogy a magyar nemzet térjen vissza Kossuth Lajoshoz. Hatalmas cikkének egy részében a következőket írja:

"Mi átérezzük azt, amit ő érzett, hogy egy nemzet csak akkor nemzet, ha ura saját magának; ha valóra válthatja saját akaratát, ha a saját szíve-lelke diktálhatja milliók számára a törvényeket. Mi emellett a szent igazság mellett kitartunk, mert az ő példája megtanított minket arra, hogy egy nemzetet tartósan félrevezetni nem lehet. A nemzet megbecsüli az eszmék mellett való kitartást s a nemzet megtudja várni az eszméknek, mint igazságoknak diadalmas feltámadását. Az igazságok nem halhatnak meg, mert az igazság maga az Isten.

A mi lelkünkben is él, amint az övében is élt a magyar nemzet nagyrahitottságának tudata. Mi hiszünk Kossuth apánkkal együtt abban, hogy Európa keletének kapuján erre a nemzetre a Kárpátoktól övezte rónán nagy hivatás vár. Enélkül a nemzet nélkül hiába próbálnak Európa keletén politikát csinálni. Ez a nemzet az egyetlen kikristályosodási pont itt. Hiába beszélnek egyes megnyomorodott agyvelők arról, hogy ennek a nemzetnek csak úgy lesz élete, ha odakapcsolja magát újból Ausztriához, ehhez a századokon át nemzetek vérével és könnyével összetákoltt és most szerte hullott konglomerátumhoz. Mi valljuk azt, hogy vagy önálló, független nemzeti életet kell élnünk, vagy központja kell hogy legyünk a körü-

löttünk élő népek testvéries megértésén és igazságszereteten alapuló szövetségnek. Meg kell valósulnia Kossuth apánk nagy álmának, a dunai népek konfederációjának, a magyar nemzettel központjában."

Az amerikai magyarok óriási többsége úgy érez, úgy gondolkozik, mint Kovács J. István. Mutatják ezt az amerikai magyarok levelei, bizonyítják ezt az amerikai magyar egyesületek tiltakozásai. És keserűséggel látjuk, hogy amikor az amerikai magyarság szeretettel adja segítségül a véres veritékkel keresett dollárokat a magyar hazaszeretésére, ugyanakkor a magyar kormány fizeti a milliókat Habsburg Károlynak. A nép szenved, kis hivatalnokok éhen halnak, a Habsburgok pedig szedik a milliókat. Hát az amerikai magyarság is csak arra való, hogy a Habsburgokért dolgozza magát agyon idegen világban?!

ISKOLÁBAN.

Tanító. Te Grün Lehel! Mit csinál a nap?

Grün Lehel. A nap söt.

Tanító. Hát a hold?

Grün Lehel. Söt — ellenkezőleg.

ÜGYNÖKÖT KERES AZ INTEGRITY FINANCE CO.

ALAPTÖKÉJE \$500,000.000

214 NORTH 15TH STREET,

PHILADELPHIA, PA.

Olyan ügynökre van szükség, aki az idegen nyelvek mellett beszél és ír angolul, hogy képviselhesen bennünket az illető helyen és al-ügynököket nevezhesen ki a mi kamatos-kamatot hozó aranykötvényeink (Gold Notes) eladására. Úgyes ember megfelelő igyekezettel 500 dollárt, vagy többet is kereshet havonta. Irjon angolul a részletekért, írja meg korát, ajánlóit, hány idegen nyelvet beszél, mi a mostani foglalkozása, milyen üzleti gyakorlata van és így tovább. Irjon azonnal a fenti címre.

EBBEN A SZOMORU VILÁGBAN

nagy gyönyörúsége van annak, aki eszik a

Stoyka-féle gulyásból

Ez a gulyás elsőrendű magyar étel s nem kell bajlódni főzéssel, mert néhány perc alatt fölmelegíthető.

KÉRJEN STOYKA-FÉLE MAGYAR GULYÁST
0-0 A KERESKEDŐJÉTŐL. 0-0

Ha nincs neki, akkor szerezzen belőle minél előbb.

ÜGYNÖKÖKET ÉS ELADÓKAT KERESÜNK
0-0 MINDENFELÉ. 0-0

Érdeklődjék az alább nevezett címen:

Goulash Distributing Co.

1060 — 25th STREET,

DETROIT, MICH.

FÖRGETEG A KOMPAKTORNÁL

Irta: Tömörkény István.

Förgetegen akkora suba volt, mint egy ház. Ennélfogva egész széleségében nem férvén be az ajtón, úgy tesz, mint a nagyszarvu ökör: féloldalt kecmeleg befelé.

— Alig fér be az ember, — mondja.

A kompaktor fölteszi a pápaszemét, mert anélkül nem tökéletes az olyan ember, aki tudományos könyvekkel foglalkozik, s Halbörre tekint.

Halbör Förgeteg János ezenközben letette már a kalapját is, Isten jónapot kívánt s bizonyos negéddel rázza meg a vállain a subát. Az alja, ahogy lebbenve esapódik, lever a székről néhány könyvet. Halbör utánuk néz, úgy tesz, mintha föl akarná venni, de azután csak megállapodik megint. Jó azoknak ott is.

— Begyüttem, — szól és kinyújtja barátságos üdvözlés szempontjából a kezét.

— Be? — kérdezi kedvetlenül a könyvkötő, aki nem sokat néz ki Halbörből s egyáltalán nem tudja elgondolni, hogy mit kereshet nála.

— Be ám. Ide magáhon. Mert ide utasítottak.

— Nem árulok én patkószeget.

Förgeteg ránéz, hogy nem-e tréfál. De ahogy látja a komolyságát, sértődött arccal kezdi rázogatni egyik válláról a másikra a subát.

— Nono, — dűnyögi lassan. — Tudom én azt.

Nagyobb igazság okáért benyul a subán belül s tapogatózik a nagy darab állati bőr alatt. Előbb a balkezével kanyarog a suba jobb oldala alatt, azután a jobbal a balfelől eső részen.

— No, né, — mondja ijedten. — Hát hun van? Pedig idetöttem. Hun, is, hun is csak... no nézze mán, hát nincs itt. Pedig idetöttem, éppen ebbe a subába... Nnné... No, no, lösz, nem lösz? Ahán...

Hát igen. Nem volt egészen tiszta a visszaemlékezés, mivelhogy nem a subába, hanem a kabátba tevődött a keresett jószág. Hát most már nincs más tennivaló, le kell vetni a subát, hogy előszedessék.

Förgeteg ezt hozzáértő ügyességgel teszi. Kiakasztja a börgombokat, fordul egyet s lelöki a fapadra a subát.

— Jó lösz neki itt a kanapén, — mondja jólelkűleg.

S most már egészen egyenes, büszke állásba helyezkedik, hogy lemult a válláról a teher. A kabátot kigombolja s a belső zsebből vékony füzetes könyvet huz elő. Becéző gondossággal tekint rája, lesimogatja széles, barna kezével a lapokat, melyek meggyürödtek a belső zsebben hordott paksaméták között. Azután a pulpitus fölött, amely a könyvkötőtől elválasztja, kinálja által, de amint ez utána nyul, hirtelen visszakapja a kezét és gyanus szemmel nézegeti a másikat.

— Kompaktor maga? — kérdezi.

— Az én. Talán be kellene kötni azt a könyvet?

Förgeteg arcára a szája szélén meg a szeme körül ráncok szaladnak föl s most már vidáman integet a fejével.

— Eltalálta. El. Azért gyüttem. Mert okos könyv ez nagyon, tudja. Röttenetössen mulatságos, ha érközése van az embörnek hozzá, hogy olvasson benne.

Az ujjáival böködve az asztalt, magyarázólag teszi hozzá, hamiskásan hunyorítva a szemével:

— Én ugyan nem hiszöm el, ami hogy bele van írva, de az eszít csudalom annak, aki csinálta... mert ész köll ehön is...

A könyvkötő az egyszerű szavakra mosolyogni kezd. Halbör fölhasználja a könyvkötői lélek e derüs pillanatát s gyorsan nyújtja át most már neki a könyvet.

— No, mit kér érte? Mondja.

A fejét kissé féloldalra hajtja, balkezét a csipőjére teszi s némi izgatottsággal, hol az egyik, hol a másik lábára helyezve át testi sulyát, várja a választ.

Egy ideig tart a műértő becsülgetés.

— Nagyon rongyos.

— Rongyos? — tör ki Halbör. — Az a jó könyv, amelyik rongyos. Mit akar az ur?

— Jó, jó. De több a dolog vele.

Miután Halbör Förgeteg ezen szavakból a kötés árának fenyegető emelkedését érzi ki, el akarja ütni egy kis tréfával a dolgot.

— Hát ez már az ur dolga. Minek lett kompaktor, ha sokalja a dolgát, — feleli vidáman.

A könyvkötő átadja a könyvet Förgetegnek.

— Negyven krajcáron alul nem lehet megcsinálni, — mondja.

Halbör lehajtja a fejét, a szemeit tágra nyitja s úgy tekint a mesterre.

— Mit? — kérdezi bárgyun.

— Mit? — s föltámad a sok haszontalan szóbeszéd miatt a kompaktorban is a méreg. — Hát ezt a könyvet.

— Hát mög van már az a könyv csinálva. Nem köll ezt már csinálni.

Az iparos azonban úgy gondolkozik, hogy elég időt vesztegetet már így is a tanyai emberrel. Nem is felel, csak a dolga után néz s apró darabokat kezd hasogatni egy nagy papiroslemezről. Halbör nézi egy darabig hmgelve, hogy talán majd csak szól valamit. De hát nem szól. Hát nem szól már. Halbör oldalt fordul és hangosan mondja:

— Gyere no, suba.

A közepre áll vele, ahol nagyobb a térség, s nagyot lendítve rajta, a nyakába keríti. Mialatt illegeti s a vállával rázogatja bele magát, folytonosan a könyvkötőre sandit. A könyvet bedugja a kabátba és lassu léptekkel elmegy egészen az ajtóig. Ráteszi a kilincsre a kezét s a fejét hátrafelé fordítva, nyikorgatja, hogy mégis csak visszahívják talán tán. De nem hívják.

Most aztán elhagyja a türelme egészen. Mérges, nagy léptekkel megy vissza, kicsapja a pulpitusra a könyvet és fölesattanó hangon kezd veszekedni:

— Hát azt hiszi az ur, hogy én boldond vagyok? Mi?

— Nem hiszem én, — mondja a békülékeny mester.

Annál jobban pöröl Förgeteg:

— De pedig nagyon azt hiszi az ur. Minek néz éngöm az ur? Nem azért gyüttem én ide, hogy le nézzön éngöm. Van éneköm annyi, mint az urnak. Hun a keszám, hagy csapom ki azt a rongyos négyhatost...

Förgeteg rettenetes huzakodások között szedi elő a keszát. A könyvet lerakja az asztalra, a négy ezüst pénzt meg a kezében csörgetve, elkezdi az alku komolyabbik felét:

— Osztán mijen rámába köti?...

— Vörösbe.

Halbör gyanakodva néz rá. Nagyon olesó lehet az a vörös ráma, hogy ilyen nagyhirtelen rámondta a kompaktor.

— Vörösbe? Miért vörösbe?

— Hát kékbe.

— Kékbe... — ismétli tünődve Halbör.

— Jó lönne a kék szín?

— Az már a maga dolga. Olyanba kötöm, amilyenbe akarja. Ha jobb szereti, lehet feketébe is.

— Hogyne! — kiáltja Halbör tiltakozva. — Nem vagyok én kántor.

— Hát ha ezt nem akarja, akkor jobb lesz kékbe kötni. Szép szín az.

Halbör ráhagyja, hogy jó lesz. Szép az. Az égnek is olyan színe van, a kékitőnek is. Hát az éppen jó lesz. A másik héten majd be is jön érte. Akkorra készen legyen aztán. A könyvkötő biztatja, hogy készen lesz bizonyosan. Halbör ezen örülni látszik. Kezel a mesterrel vidáman, s ahogy leteszi a pénzt, jó egészséget kíván s féldaldalt férközve ki a boltból, ahogy jött, úgy elmegy.

Az utcán aztán megindul nagy sebesen, mert már sok időt vesztett. De alig tesz egypár lépést, megáll. Azután megfordul, visszatér a bolt-hoz és benyitja az ajtót:

— Nini, — kiált be. — Vörös rá-mába kösse...

PASSAICON

sokan azon panaszkodnak, hogy nincs idejük a "betegek" beküldésére. Hát sose panaszkodjanak, hanem adják át azokat a beteget az "őreg szenvedő"-nek, már mint Tóth Pálnak.

MAGYAROM!

A hollók osztozzanak a szemed, ha ellopod a más Dongóját!

HALÁL ELLEN

NINCS ORVOSSÁG — MONDJA A RÉGI PÉLDABESZÉD

Amelyik clevelandi magyar háznál a Halál kopogtatott, jusson eszükbe

THE JAKAB CO.

magyar temetésrendező és balzsamozó intézete, amely a legjobban berendezett a városban.

Betegszállító kocsik állnak rendelkezésre. Lakodalmakra és keresztelőkre az legjobb gépkocsijait tartja.

8923 BUCKEYE ROAD

CLEVELAND, OHIO.

MINDKÉT TELEFON

VETERÁN PESTA

régi amerikai és Zöldfülü Marci

MMARCINK, hát csak amondó vagyok, hogy furcsa nép a magyar, merhogy mindég esküdözik, hogy aszondi rabok tovább nem legyünk, de mihint csencse van, hát úgy dugdosi a nyakát a járomba, akárcsak a zurasági ökör. No, de szerencsére Amerikába vannak még kuruc magyarok, akik aszondik, hogy eb ura fakó. Pricsporton a Rákóczisták órájtosan kivágták a rezet oszt kimon-ták, hogy nem kell a Hasburg se testőknek se lelkőknek. Mondok emmán kuruc beszéd oszt illik is a Rákóczi népéhez.

Annyi kóduló level gyün a zókontribul, hogy se végi se hossza. Aszondik, hogy éhen halnak a gyerekek, de azér a Hasburgoknak csak fizetik a sok pénzt semmijér. Hát mondok eccer csak meggyün a zeszünk oszt nem küggyük a sok jó pénzt csak azér, hogy kiráji komencijókat fizessenek a keserves keresetünkből. Mi pártojjuk a fajtánkat, de mán a Hasbürgokra nem fogjunk dógózni még Amerikába is.

Oszt hogy gyün a Szengyörgy napja, hát mondok ki kéne vágni valami rigmust a zöreg Dongó nevenapjára, mer legalább a rig-musból jusson ki neki.

FÖLDIKÉM!

Nem ég ki a szemed, hogy potyán olvasod a Dongót?!

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.

Of Dongó (Insert title of publication.) published Semi-monthly (State frequency of issue.) at Detroit, Michigan (Name of post Office and State.) for April 1921 (State whether for April 1 or October 1.) State of Michigan, County of Wayne, ss.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared George Kemény, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Publisher (State whether editor, publisher, business manager, or owner.) of the Dongó (Insert title of publication.) and that the following is, the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation) etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing, and business managers are: Name of Publisher George Kemény, Post office address 1060—25 Str. Editor, Same, Managing Editor, none, Business Managers George Kemény 1060—25 Str. (If there are none, so state.)

2. That the owners are: (Give names and addresses of individual owners, or, if a corporation, give its name and the names and address of stockholders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of stock.) George Kemény 1060—25 Street.

3. That the known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state.) none.

George Kemény (Signature of editor, publisher, business manager, or owner.)

Sworn to and subscribed before me this 1st day of April 1921.

Susan Popp (My commission expires February 6, 1921.)

[Seal.]

GEGUS TESTVÉREK

EGYEDÜLI MAGYAR VASKERESKEDESE DETROITBAN

A legfinomabb festékek, szerszámok és mindentéle házi szükségleti cikkek legjobb beszerzési forrása.

Hazai kaszák, kapák és ásók kaphatók.
8130 WEST JEFFERSON AVENUE
TELEFON: CEDAR 1184

WEISS MÓR

HAZAI ÓRÁS és ÉKSZERÉSZ

THE JEWELER

2204 West Jefferson Avenue

Detroit, Mich.

ELAD NAGYBAN ÉS KICSINYBEN

BUJDOSÓ MAGYAROK SZIVHANGJA

AMERIKAI MAGYAR KÖLTŐK
AZ IGAZI MAGYAR NÉPIRODALOM

Budapest, február 10

Válaszul minapi cikkemre, a melyben megmutattam, milyen szomorú népbudítás-sal van tele az ugynevezett régi ponyva-irodalom, a mely a nép számára csupán betyárregényeket, sibillakönyveket gyárt, több száz évvel elavult izléssel, mondom, erre válaszul valaki egy könyvet küldött nekem, a melyben az amerikai magyar költők versei vannak összegyűjtve.

Félve vettem a kezembe a könyvet; féltettem az illuzióimat, féltettem az amerikai magyarság becülését, féltettem a népköltészet szépségeit, mert mit lehet várni az egyszerű elemi iskolát végzett, vagy még azt sem végzett magyar publikumtól. Mit lehet várni attól az elemtől, a melynek jóformán minden szellemi tápláléka az előbb letárgyalt szennyirodalom, a kalendárium! Gondoltam, ha e verseket nem egyszerű, iskolázatlan emberek irták is, akkor is alkalmazkodniok kell az olvasók szellemi szintjéhez: mit lehet tehát várni azoktól, a kik annyira kulturátlannal mentek a másik világba? ...

És itt van előttem ez a kis könyv. Tizenkét költőnek hetvenkét verse. Nem teljes gyűjtemény, inkább nagyon is kiválogatott, sőt cenzurázott és mégis mint egy máglyarakás tüze lobogott fel előttem a fénye a távolban élő magyarság lelkiélete fölött.

Mint a mohamedán Mekka felé a szét-szórt zsidó Palesztina felé, úgy sóhajt ez a könyv, térdeire borulva, zokogó imával hazafelé, a szőke Tisza, boldog Duna határai felé.

Mintha egy ember írta volna az egész könyvet. Nekünk, a kik itthonról úgy bámulunk feléjük, mintha egy más bolygóról néznénk: nem bomlik szét egyéni színre a költőknek e koncertje; egy félelmes, feketevörös tűzben ég az egész, mintha egy Mars fénye sugározná felénk.

Tizenkét költőnek hetvenkét verse, de minden sor életdokumentum, és minden költői hatáskörnél hatalmasabb ijedelem száll belőlük szívünkre, mert valamennyi szájából egy dal zeng, valamennyi dalból egy szív zokog:

a bujdosó magyar.

A bujdosó magyar, a kit az otthon elűzött! A bujdosó magyar, a ki a hajószörnycetek fedélközén gubbasztva, tarisznyán élődve megy át a Vizen, rettegve a vizgálattól, vajjon elég épnek, erősnek találják-e, hogy az amerikai gépizonyatok páriája legyen..... A bujdosó magyar, a kit a "dipónál" sátánoknál rosszabb ügynökök

lesnek, hogy utolsó morzsáiból kifosszák a hazai házaégettet.

A bujdosó magyar, a ki nyit és tiszta tekintettel áll kis zsinóros mándlijában, szálegyenes lábakon az idegen világ előtt s a bárány tehetetlenségével s még az istenektől sem értett bégetéssel megy a legrosszabb "plézekre...." s lesz "zöldfülü", "grinor" ujonc, a ki ujonc a nélkülözésnek s a szenvedéseknek a ki boldog, ha tovább szökhét kinből a nyomorba s "lakást vehet potom áron erdőben és réteken...."

"Virginia, Colorado telestele majnával. Tele vannak robotoló, bevándorló hangyával...."

E hangyák, a kik jönnek sereggestől, milliósámra s reményük: kincs, az álmuk: vagyon s tengődnek, vetődnek ki bányába, gyárba, évek során át hallgatagon.... S a kiknek a karjuk ütésén kőpaloták nőnek, millió kincsek törnek elő, a lábaik nyomán városok kelnek, vizek folyását gátba verik.... E hangyák, akikről senki sem tudja, hogy ők ez a nemzet, hogy nagygyá, dicsővé ők alkották.... E hangyák magukra eszmélve, emberré válva, a távoli haza felé fordított nedves szemekkel mint bujdosó szegény magyarok dalolják e könyv dalait.

A szegény magyar lébarmunkásoknak végtelen áradata, mint egy kísérteties kórus fujja e dalt, bujdosó magyarok, rab-ságban sinylő árva kurucok, a kiknek kezével az ellen saját fegyvereit gyártja s "sirni ott sem szabad, hol senkisémet látja...." Az idegenek milliárdjai közt szétporzott magyarság zokog: az "idegenben, gyár tövében könnyezgető magyarok...." A kik "meghuzódnak, mint büszke gőg előtt a szolgaságban született alázat...."

Micsoda hallatlan, micsoda kolosszális tragédia: hogy a magyar mezők piros nyaku hangyája mindezt tudva, a messzibe megy, hogy ott "véres verejtékkel vonszolja a vasat", hogy ott "elharapja rögtön a biztató füttyöt, mintha csak temetőn, sírok között járna...." Mindezt tudja, előre látja:

De a magyar azért mégis elindul.
Szeme homályos sok hazai kintul....

Oceán vizénél tengerebb nyomorúságok fekete hajjai zugnak e versekben és én zokogva nyitottam meg szívemet a Kemény Györgyök, Szécskay Györgyök, Rácz-Rónay, Pólya László, Jovicza István s a többiek édes s sikongató énekhangjainak, a melyhez hasonló csak a gályarabok éneke volt a magyar multban....

El fognak veszni, el fognak veszni ezek

a magyarok: mi már elvesztettük őket, nem tudva, mit veszítettünk.... De ők még nem veszettek el minket: bár nem tudják, mi után epedeznek.... Kimondhatatlan a fájdalomnak, a szeretetnek, a sziveszakadt imádatnak az a tündérfényű rajongása, a mivel e bujdosók az óhazára gondolnak, a hogy haza vágnak, a hogy reménykednek, készülnek, jönnek....

Jönnek: mert tele van a szívük lángoló akarattal s bölcsességgel s így intik egymást: ott, ők, szegények, jók, hívek:

Ha bolyongsz a bányák fekete tarlóján,
Ha ég verejtéked gyárak tüzkohóján,
Légy hű és türelmes, légy okos és bátor,
Hogy ugy térhess vissza,
Mint hódító tábor!....

Helyes és bölcs hang: Magyarország a magyaroké s olyan ország lesz, a melyet csinálunk belőle. Földje jó, vize jó, füve jó: Árpádhon valóban. Egy nagy kertnek kell lennie Európa közepén, buja és gazdag kertnek: ha mi meg nem építjük, megépíti más.... Szükség van itt minden csákányra, kapára, minden kalapácsra, minden munkáskézre.

Az amerikai magyaroknak le kell számolniok azzal, hogy vagy ott maradnak s akkor gyermekeik már nem lesznek többé magyarok: sőt lenézik s megrójják szüleiket szegénységükért, tudatlanságukért s hazájukért, a mely szegénységre s tudatlanságra őrizte őket és védtelenül, világ salkájának bocsátotta ki: vagy hazajönnek, a hogy dalolják:

Ha majd üt az óra, akkor virradóra
Felkapsz csodaszárnyon repülő hajóra.
Hazamégy és nem türsz semmi cudar-
[ságot,

Teremtesz magadnak
Uj Magyarországot!

Óh bár jönnének, bár jöhetnének, bár így cselekedhetnének....

És az amerikai magyarságnak, bárhogy s bármint történik is, részt kell vennie főlényes népkulturájával, anyagi helyzetének erejével és szívének lángragyujtó sugárzásával: e szegény, letaposott, tönkrement óhaza újraépítésében.

MÓRICZ ZSIGMOND.

A fenti cikket Móricz Zsigmond, a magyar írás büszkesége, írta a budapesti "Az Est" című napilap 1921 február 15-iki számába. Előző számunkban közzeltük Móricz Zsigmond cikkét a "Nyugat"-ból s ez a cikk csak gyönyörű kiegészítése annak, amit Móricz Zsigmond írt az amerikai magyar költőkről és az amerikai magyarokról. Uglátszik, hogy másoknak kellett meglátniok bennünket, mert mi itt "a fától nem látjuk az erdőt."

A bika

A BUFFALOHOZ közel eső Tonawanda egy derék farmer bikát nevelt. Szépen is fejlődött a jószág úgy testben, mint erőnyekben, aminek a következménye az lett, hogy utóbb már senki sem tudta megközelíteni a nemes állatot, annyira elvadult. Az ilyen jószág aztán természetesen teher a gazdálkodásban és a gazdája igyekszik is tőle megszabadulni.

A jelen esetben a farmerünk nem adta el a bikát, hanem úgy határozott, hogy azt levágja s úgy fogja értékesíteni. Szomszédaival közölte is az elhatározását és kezezte a bátor és merész férfit, aki a bikát levágja. Minthogy a farmer szomszéda véletlenül magyarok voltak, mi sem természetesebb, minthogy rögtön akadt is vállalkozó, aki nagyhangon jelentette ki, hogy ő hajlandó a bikát levágni. A farmer örült, a "bikaölő" pedig helpereket keresett, természetesen a magyarok közt. Segítő társakul ajánlkoztak is a magyarok közül, amit a butcher bejelentett a farmernek és közös elhatározással kitűzték a napot, amelyen a bikát leölik.

A nevezetes napon aztán a mi magyarunk egy amolyan kölyök hadsereg élén bevonult a farmerhez — bikát ölni. A stratégiát maga a bikaölő dolgozta ki, melyben a szerepeket szépen ki is osztotta, csupán egy kérdés maradt megoldatlanul, hogy ki közelítse meg a bikát elsőnek? A tulajdonos aztán vállalkozott, hogy kellő elővigyázati rendszabályok alkalmazásával ő fog a bika nyakára kötelet kötni, a többit aztán végezze el a "mester" a pribékjeivel. Ugy is történt. A tulajdonos kötelet vetett a bika nyakába, a mester pedig egy kis arzenált halmozott föl az esemény lejátszódására kijelölt színhely közelében. Volt ott pisztoly, puska, furkósbót, nagykalapács, balta, öregfejsze, kötelek stb.

A már kötélben lévő bikára aztán a mester és társai rárohantak s földre teperték s biztonság okáért még a lábait is megkötötték úgy, hogy a szegény halálra ítült a bikával a mester elővett egy hatalmas bika tehetetlen volt. Mikor így elkészültek kést és hogy kényelmesebben dolgozzék, a megkötött bikának a fejére ült. A bika mindezt megadással tűrte. De amikor a

mester a késhez nyult, hogy a halálra ítélttel végezzen, a béklyókban fekvő bika nagyot gondolt, hogy még egyszer bucsut intsen e szép világnak, a fejét egy "kissé" fölemelte, aminek következményeként a mester késestől hirtelen a "levegőbe" emelkedvén, ott egy szabályos félkört tett meg, a közelben lévő kerítést kidöntötte és a kezében lévő késsel önmagát megsebesítette. Az incidens után a mester rögvést lemondott a megbízatásról. Rémségesen restellte, hogy a stratégia nem volt tökéletes, amennyiben a bika fejét teljesen kifejejtette a számításból...

Már most aztán, ha valaki azt hiszi, hogy a bika halálos ítélete kegyelem folytán nem lett végrehajtva, az — téved. A szegény állatot a mester pribékjei fejszével, kalapáccsal agyonverték.

Mit irnak az előfizetők?

Kedves jó barátom,
Azt kívánom neked,
Hogy álljon meg a te
Gyönyörű két szemed,
Mikor ellopod a
Más ember Dongóját.
Szemedet a hollók
A gödörig vájják,
Legyen neked házad
Háromezer szobás,
De te boldogságot
Egyikében se láss;
Egyből a másikba
Az ördög üldözzön,
Lelked a pokolnak
Mélyére kerüljön,
Csontjaidból pedig
Készítsenek gyantát,
Hogy így kenegessék

Véled a muzsikát.
Majd ha zöldülni fog
Sirodon a virág:
Jusson eszedbe, hogy
Szeretted a potyát.

Terney Mihály

Kevés hija volt, hogy a potyaolvasók fekete lisztjára nem kerültem, de megelőztem a dolgot és sietek beszállítani a három beteget, mert mondok, inkább nadrag nélkül járok, mint hogy nekem az én kedves Dongóm sehogy se járjon. A Dongó nélkül nem ér semmit az élet ebben a cudar világban. Igaz, hogy én is meg lehetőszen "csalárdos" ember vagyok, mert nálam is 7 kis Farkas ordít, de hát azért csak valahogy kiszorítjuk a beteget. No, meg aztán nem is érdemes potyaolvasónak lenni, mert a Dongó katonái roppant kegyetlenek, elárastják a potyaolvasókat mindenféle kivánságokkal. Lám, én nem vagyok olyan kegyetlen, én csak azt kívánom a potyásoknak, hogy az fogja meg őket, a mi a fában legerősebb.

Trenton, N. J.

Farkas József

Jóralavó magyarok

A mult szám megjelenése óta a következő jóralavó magyarok szereztek előfizetőket a Dongónak:

Tóth Pál Passaic, Naményi J. K. East Chicago, Jakab András Cleveland, Bertics János Erie, Mihók Lajos Bridgeport, Andaházy A. Sándor Chicago, ifj. Szemák János Donora, Pa., Csinos János Johnstown, Pa., Hetzel Károly Chicago, Szabó P. Hartford, Agócs József Roebing, Buzogány Péter Racine.

Fogadják a Dongó köszönetét.

ROTH BANKHÁZAI

PÉNZKÜLDÉS HAJÓJEGYEK
KÖZJEGYZŐI IRODA
HAZAI JOGI ÜGYEK

401.403 Jerome St. McKeesport, Pa.
Pittsburgh State Bank
506 Grant St., 507 5th Ave.
Pittsburgh, Pa.

Wisconsini miegymás

RACINE-ben az egyik miszisz már öreg amerikai, de még villamoson is alig utazott. A minap villamosra került és az átszálló jegyet akarta beledugni a "bak-szi"-ba, de a "kandoktor" nem engedte és így a miszisz szó nélkül bebillegett a kocsiba az átszálló jeggyel és azóta szörnyen büszke arra, hogy tőle még viteldíjat se fogadtak el a villamoson.

Racine-ban a bodik nagyon törtek magukat egy görli után, de a mama kijelentette, hogy addig be ne tegyék oda a lábukat, amíg el nem viszik a megígért papagájt. A bodik vettek hát egyet és diadalmasan vitték a lányos házhoz. A papagáj azonban elrepült s erre a bodik kimondották, hogy azé lesz a görli, aki megfogja a madarat. A papagáj felszállt egy telefon-oszlop tetejére s az egyik virtusos bodi utána mászott, de közben a papagáj elrepült és a mászó bodi úgy lepotyogott az oszlopról, hogy kimarjult az egyik lába. A bodi négykézláb mászott egy közeli porsra, ahonnan csak másnap reggel szállították haza félig fagyottan.

Az egyik racinei bodi alaposan felöntött a garatra és úgy ment el a március 15-iki ünnepélyre, ahol szörnyen erősködött, hogy ő is el akar szavalni egy darabot. Föl is engedték a szinpadra, bele is kezdett a bodi a mondókába, de egyszer csak elakadt és nem tudta folytatni. Erre azután kapta magát a bodi és elkezdett tapsolni. Rászólt egyik hallgató: "Hát még azt se várod, hogy mink tapsoljunk?! A bodi ezek után leódal-

gott a szinpadról. Egy művész ur pedig muzsikálni akart, de a közönség nem hallgatta szívesen. Végül odaszólt valaki, hogy mit is muzsikál? A művész ur erre úgy vélekedett, hogy egy francia darabot. No, több se kellett a kurucoknak: csaknem kihuzatták vele a lutrit, hogy március 15-én francia nótát muzsikál nekik a magyar házban.

AZ ISKOLÁBAN.

Tanfelügyelő (a vizsgán). No Pistika, mondd el a versedet.

Pistika. "Szülőföldem szép határa—szép—határa—határa—"

Tanfelügyel. No: "Meglátlak-e valahára?"

Pistika. Oh igen kérem — a jövő évre ide fogok járni.

HONFITÁRS!

Legalább Szent György napjára szurd le a betegeket!

A leechburgi bodi.

Nagyon szereti az egyik leechburgi bodi a ködmönlevet. Annyira szereti, hogy a minapában templomba menés előtt is alaposan beszélt belőle. Mikor azután nagyragosan, óhazai szokás szerint rozmaringos kalapban elballagott a templomba, ugyancsak kivágta az éneket még pedig egymagában és a nagy énekiés vége az lett, hogy az ájtatos hívek kinézték a bodit a templomból.

**MAGYAR
TEMETKEZÉSI
VÁLLALAT
ÉS KOPORSÓ RAKTÁR**

Temetéseket elvállal a legfényesebbtől
a legegyszerűbbig a legjutányosabban

BICZÓ ÉS TÁRSA

2243 West Jefferson Avenue
DETROIT, MICH.
Telefon: Cedar 175

THE PEOPLES STATE BANK

MEMBER FEDERAL RESERVE BANK
A FEDERAL RESERVE BANK TAGJA.

Alaptőke 2,500,000

Főössleg \$4,000,000

Tartalék-alap 125 millió dollár.

PÉNZT ELFOGAD BETÉTRE ÉS CHECK-SZÁMLÁRA.

Pénzküldés idegen országokba.

Delray-i fiók:

7870 WEST JEFFERSON AVENUE, DETROIT, MICH.

Takarékoskodjon vagy szolgáljon. Melyiket teszi ön? Ha mostan nem takarékoskodik, mindig szolgálni fog, mert soha sem fogja tudni megragadni a kínálkozó alkalmakat.

Kezdje meg a takarékoskodást most. A PEOPLES STATE BANK 22 fiókot tart fenn üzletfeleinek kényelmére.

TALÁNY

MI EZ?

Hit $\frac{v}{a}y$ $\frac{lab}{a}$ $\frac{co}{co}$ $\frac{co}{co}$

A megfejtés díja: egy szép könyv.

A megfejtés beküldésének határideje: 1921 május 3.

A március 15-iki számban közölt talány megfejtése:

NAGYPÉNTEK

Helyes megfejtést küldtek be a következők:

Konik János, Gyuró Ignác, Ráday Irén, Farkas M., Bálint János, Hraskó Ferenc, Bornyász István, Kállay Dániel, Krizsán József, ifj. Szuhay Dániel, Belenszky Péter, Dorcsák János, Nagy József.

A jutalmul kitűzött könyvet Dorcsák János (Toledo) nyerte meg.

Ez a beszéd!

Tudatom a Dongóval, már mint a bus magyarok vigasztalójával, hogy nem feledkeztem el a betegekről és itt küldöm őket, mert még ebben a szomorú világban sem élhetnek meg a Dongók címváltozásokból és vicekből. Én már csak amondó vagyok, hogy aki dolgozik, annak meg kell fizetni a munkáját. Én is megkívánom ezt, a Dongó is megkívánhatja. Rongy ember az, aki elkívánja a más munkáját ingyen. Igazán esodálom, hogy az öreg Dongónak nem ment még el a kedve a tréfacsinálástól, a mások vigasztalásától akkor, amikor őt nem igen vigasztalják. A bika lépjen a tyukszemére minden potyásnak.

Akron, Ohio. Toback István

DR. FARKAS GÉZA

5000 DOLLAR BIZTOSÍTÉK
::: AZ ÁLLAMNÁL :::

Magyarországi és itteni peres ügyek gyors és pontos elintézése. Pénzküldés, jogi tanács és hajójegy.

FORDULJON HOZZAM BIZALOMMAL
1958 Genesee Street Toledo, Ohio

Balogh-siremlék

A nemrégiben elhunyt Balogh Mihály gör. kath. esperes sirja fölé emléket óhajtanak állítani az elhunyt barátai és tisztelői. Balogh Mihály lelkes magyar ember volt, aki mindenét a magyarságért áldozta föl és szegényen halt meg. Alább közreadjuk a bizottság fölhívását és arra kérjük a Dongó olvasóit, hogy tehetségükhez képest járuljanak hozzá a siremlék föllállításához.

IGEN TISZTELT URAM!

Nemrégiben halt meg Főtisztelendő Balogh V. Mihály, az amerikai magyar görög katolikusok érdemes esperese. Balogh V. Mihály az amerikai magyar közelet egyik legkiválóbb egyénisége volt. Nemcsak lelkiatyja volt a híveinek, nemcsak tanácsadója és segítője mindenkinek, aki érdemleges ügyben hozzáfordult, hanem valósággal lelkiismerete minden olyan mozgalomnak, amelylyel az amerikai magyarságnak szolgálni lehetett.

Az isteni gondviselés kikapcsolta őt az élők sorából, de az emléket a barátai és ismerősei, akiknek a száma ezekre rug s szétosztan élnek az egész országban, látható módon is meg akarják őrizni. Barátai közül egynéhányan bizottságot alakítottak azzal a céllal, hogy Balogh V. Mihály emléket megőrizendő sarkövet emeljenek neki. Sarkövet, amely csakugyan méltó legyen az emlékéhez.

Ennek a bizottságnak a nevében fordulunk önhöz is. Meggyőződésünk, hogy a felhívásunk megértő szívre talál. Biztosra vesszük, hogy önnek módjában volt Balogh V. Mihály érdemes működéséről hallani s ennélfogva a felhívásunk elől nem tér ki. A sarkó felállítása pénzbe kerül. Miután Balogh V. Mihály a közt szolgálta, magától értetődőnek tartjuk azt, hogy a társadalom, elsősorban a magyar társadalom állítsa fel ezt a sarkövet. Önre is számítunk. Arra kérjük, hogy a bizottság címére szíveskedjék akkora összeget küldeni, akár csekkben, akár money orderben, amelyet erre a célra jónak lát.

A sarkó felállításával nemcsak az a célunk, hogy az amerikai magyarság ilymód is fejezze ki kegyeletét egyik hűség munkása iránt, hanem az is, hogy a mostani s a következő s az azt követő nemzedék inspirációért, lelkesedésért, a magyarság amerikai missziójába vetett hitéhez szükséges erő merítésért forduljon annak az embernek az emlékéhez, aki élete folyamán emberi, polgári, amerikai és magyar hivatását egyaránt mindig becsületesen és tisztességesen töltötte be. Kiváló embereink megbecsülésével saját magunkat is megbecsüljük.

Abban a reményben, hogy ennek a felhívásunknak méltó eredménye lesz, maradtunk kiváló tisztelettel és nagybecsüléssel

Rev. Balogh Memorial Fund
The Union Trust Co., Buckeye Rd. Office,
Cleveland, O.

Committee for the Memorial of the Late
Reverend Balogh.

W. H. SCHWARTZ Első magyar ügyvéd és hitvány közjegyző
Ohio államban, 512 Society for Savings épületében, Cleveland, O.
Telefon: Cuyahoga central 3350—E,
Bell Main 5720.

A DONGÓ POSTÁJA

B. J. Köszönet a betegekért. Samu is meg van elégedve.

F. J. Mindennek ki kell várni az idejét.

F. A. Samu köszönettel vette a beteget.

N. K. Ne szónokoljon már annyit, de küldje be azokat a betegeket, amiket olyan régen összeszedett. A Dongó nem hitelszövetkezet!

M. K. T. Nem dongjuk ki, mert még azt gondolná valaki, hogy dicsekszünk. Köszönet az elismerésért.

E. N. A betegeket köszönettel vettük, a históriát kidongjuk.

B. I. Samu még mindig nem talált "burdra". Lehet, hogy meggondolja a dolgot.

B. G. Muffol gondjaira bízunk.

S. I. Köszönet a 3 betegért, a potyásokon nem fog semmi.

K. P. Igaza van, hogy a ködmönlére telik, de újságra csak nagyon ritkán. A betegekért köszönet.

S. F. Lesz belőle valami. Mäsker is szívesen látjuk.

Többeknek. Az öreg Dongó nevenapja április 24-én van ugyan, de azért köszönet a korai jókívánságokért.

T. J. Báresak sokan így gondolkoznak, akkor rendben lenne a szemünk.

L. M. Szemrehányást tesz a Dongó késése miatt. Hátha még ugy késne a Dongó, mint a betegek?!

Több dologról máskor szólnak.

Dr. Harry W. Kohn

az egyedüli magyar fogorvos
Detroitban.

2260 West Jefferson Avenue

a Carry Street sarkán

CLEVELANDI MAGYAROK!

Aki ebben a bolond száraz világban nagyon megsomjazik, keresse föl

TÓTH DÁNIELT

a Cumberland és East 93-ik utca sarkán.

Aki hozzá benéz, az nem nyeli a nyálát, mint az éktyuk.

A "The Big Store" kijelentései "A JÖVŐ"

MEGTENNI a helyes dolgot a helyes időben és a helyes módon; megtenni bizonyos dolgokat jobban, mint megtevődtek előzőleg; kiküszöbölni a tévedéseket; ismerni a kérdés mindkét oldalát; előzékenynek lenni; példát mutatni; munkálkodni a munka szeretetért; előre látni a következményeket; kifejleszteni az erőforrásokat; nem ismerni akadályokat; megbirkózni a körülményekkel; cselekedni inkább ésszerűséggel mint megszokásból; meg nem elégedni semmivel, ami nem tökéletes.

A jellem-képzés igazi mozgató lelke ennek az intézménynek, mert az igazi szolgálat teljesítése csakis olyanokkal lehetséges, akik ismerik azokat a társadalmi kötelezettségeket, amivel a köznek tartoznak.

Ennek az üzletnek kohójában állandó a közönséges fém nemesítése. Itt a ma közkatonáinak soraiban vannak a holnap vezérei.

A "The Big Store" kiérdemelte a közönség bizalmát azzal az igyekezetével, hogy a legjobbat adja, mert a minőségénél van az igazi megtakarítás.

Amely intézménynél az áru minőségére fektetik a fősulyt, ott a vevő biztosítva van a vásárlásnál.

Mi a minőségre fektetjük a fősulyt még akkor is, ha ez anyagi áldozatunkba kerül, mert így biztosítjuk a vevő megalégedését.

AMI SZAVUNK ARANY — a vásárlónak tett ígéretünk ünnepélyes szerződés, amit mi munkára és kiadásra való tekintet nélkül megtartunk, ha csak módunkban van.

Minden ígéretünket komolyan tesszük meg és a hanyagságból vagy késedelemből származó hibákat megbocsáthatatlannak tartjuk.

Ha nem válthatjuk be adott ígéretünket, ha nem teljesíthetjük a szerződést, megváltozhatatlan szabályunk, hogy a vevőt az ígért idő előtt értesítjük és pedig lehetőleg telefonon.

Ha az ilyen értesítés elmaradna, ha nem törődne a kitűzött idővel, akkor azt mi kétszeres bűnnek tekintenők.

KAUFMANN'S
"THE BIG STORE"
5th AVE. SMITHFIELD & DIAMOND STS.
PITTSBURGH, PA.